

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

1. Homo similis bestiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

rum supremus multa de generis humani improbitate inaudierat; quippe Gigantum propago, contemptrix Superum, sanguine & cædibus omnia miscuisse ferebatur. Igitur consilio cum cœlicolis habito, constituit ipse, relicto olympo, in terram descendere, & certius, quæ spargebat fama, cognoscere. Jam cum Mercurio, quem comitem itineris assumpserat, peragratis aliquot regionibus, in Arcadiam devenerat, & ad ipsam adeo Lycaonis regiam. Abjerat in crepusculum dies, & cœlestes viatores, tametsi mortali habitu incederent, non obſtrua tamen divinitatis indicia præferebant. Plebs altiore pietatis sensu commota, ad vota cepit & Sacrificia dijs facienda se accingere, irridet simplicem credulitatem Lycaon, jactatque, se ea ipsa nocte de hospitium conditione periculum facturum. Itaque tecto receptos, ut profundiū indormiisse credidit, adrepit ad lectum, conaturque sopitos opprimere. Id cum non successisset, insidias alia via aggressus arripit unum ex obsidibus à gente Molossorum ad se missis; hunc jugulat: partimque assūm, partim elixum Dijs epulandum apponit. Tantam indignatus immanitatem Jupiter, regiam tyranni immisso fulmine exurit, ipsumque in silvas fugientem, transformat in lupum.

Colligit os rabiem: solitaque cupidine cædis
Utitur in pecudes, & nunc quoque sanguine gaudet;
In villos abeunt vestes, in crura lacerti;
Fit lupus, & veteris servat vestigia formæ,
Canities eadem est, eadem violentia vultus,
Iudem oculi lucent; eadem veritatis imago est.

Ethica.

I. (a) In eam scilicet feram abiit Lycaon, cuius mores jam antè præferebat. Insita feritas lupum effecit, antequam formam sumeret lupinam. S. Chrysostomi hom. 1. In Joannem, dictum est: In tot bestias migrat homo, in quot virtutia à virtute deflectit. Quod quantum sit malum, Tullius declarat, quem laudat Lactantius lib. 1. c. 11. Præclare, ait, Cicero dixit: Si nemo est, quin emori malit, quam converti in aliquam figuram bestiæ, quamvis hominis mentem sit habiturus; quantò est miserius in hominis figura, animo esse efferato. Quod Severinus Boëtius fusiū prosequitur lib. 4. de consol. philosoph. prosa 4. Evenit igitur, inquit, ut quem transformatum vitijs videas, hominem existimare

(a) Homo simili bestia.

re non possit. Avaritiā fervet, alienarum opum violentus creptor? similem lupi dixeris. Ferox atque inquietus linguam litigij exerceat? cani comparabis. Insidiator occultis surripuisse fraudibus gaudet? vulpeculis exequetur. Iræ intemperans fremit? leonis animum gestare credatur. Pavidus ac fugax metuenda formidat? cervis similis habeatur. Levis ac inconstans studia permutat? nihil ab avibus differt. Fœdis, immundisque libidinibus immergitur? Sordidae suis voluptate detinetur. Ita fit, ut qui probitate deserta, homo esse desierit, cum in divinam conditionem transire non possit, vertatur in belluam. Hæc ille.

II. (b) Lycaon, uti prius humanum, ita postea pecudum, præsertim ovium, sitiebat sanguinem, quod proprium tyranorum est, in eos potissimum sœuentium, qui maximè sunt innocentes. In adagijs est, *suade lupis ut insaniant; rabiunt ultro.* Quibus similes illi, quos conjuncta cum impietate crudelitas, in Divos, hominésque incitat & immittit. Talis lupus Herodes fuit Ascalonita, qui Deum ipsum maceratus, tot millium infantium cæde, rabiem suam non tam exsaturavit, quam irritavit. Tales sunt, omnes illi sanguinis humani helluones, quorum in vultu truculentia, in oculis rabies, in pectoribus furor, in manibus violentia sedem fixit; qui nunquam non spirant iras, anhelant cædes, & si non cruentam sicam, certè sanguinariam semper voluntatem gerunt. Agunt hoc tyranni, quod lupus in apolojo. Ad profluentein levandæ sitis causa forte convenerant lupus & agnus. Ille mox jurgij occasionem arripiens, querit minitabundus, cur sibi aquam turbasset. negat agnus id fieri potuisse, cum ab ipso superius consistente, ad se inferius stantem, rivus delaberetur. Repulsus veritate lupus, ante sex, inquit, menses maledixisti mihi. Respondet agnus, se eo tempore nec dum natum fuisse. Instat lupus: at pater tuus in me fuit maledicus: & cum dicto, corripuit innocentem, atque in frusta discerpit. Sed deinde hic Lycaones scelerum suorum conscientiā exterriti, sese ipsos fugiunt, non effugient tamen, exagitante eas vindicta divina, & inter mille terrores, velut inter silvarum bestias circumagente. Cætera animalia à genere suo temperant; at *homo fit. homini lupus*, & in naturæ consonitatem sœvit.

III. (c) Luporum tanta esse dicitur ingluvies, ut, etiamsi saturi sint, ad occursum tamen præda statim egerant, vel evomant, quod ingesserunt, ut vorare possint. Quid quod, teste Aristotele, hoc animal comedit non masticando cibum, sed devorando & glutiendo, unde tan-

F 3

tum

(b) *Tyraui imago. (c) Gñlusus & avarus.*